

דגון אסור אבילות וסודות שלמה

הלכה עיון

חאן ת"ע

(א) י"ב י"ד ס' ק"א

ב - על כל המתים נבנם (ב) לבית המשחה לאחר שלשים יום על אביו ועל אמו- (א) לאחר י"ב חדש ואף אם השנה מעוברת מותר לאחר י"ב חדש ומיהו א' שמחת (ה) מריעות שהיה חייב לפרוע אותה מיד- מותר לעשותה מיד אחר שבועה אבל אם אינו חייב לפרעה " אסור ליכנס לה עד ל' יועל אביו ועל אמו (ג) אע"פ שחייב לפרעה- אסור [עד] לאחר ב' י"ב חדש :

(א) י"ב י"ד ס' ק"א

(ב) י"ב י"ד ס' ק"א

(ג) פתי תורה (פ)

(ד) רדק"ו (פ)

(ה) אבות אמה י"ב ח' ס' ק"א

(ו) א"ל א"ל א"ל ס' ת"פ (ס"ק)

הגה [ד] וכמוכרת מלוה כגון שמיא יחוס ויחמוה לשם שמים ולא לא יאכל שם יחבול המעשה- מותר (ג) לאחר ל' ג' אכל מן ל' אסור לכל סעודת מלוה (ב) שבעולס (עור בשם הראב"ד) אכל סעודת מלוה דליה צה שמחה- מותר ליכנס צה כגון סדיון הבן או סעודת ברית מילה מותר לאכול שם אפי' חוק שבעה ובלבד שלא יאכל משחה צימו (ח"ה סי' ר"א) [ה] ויש אוסרין (ד) בסעודת ברית מילה (מדכ"י) והמנהג שלא לאכול (ב) * בשום (ה) סעודה בעולם כל י"ב חדש אם הוא מן לביטן ובחוק הברית מקילין שאוכל צימו בסעודת ברית מילה וכ"ש בשאר סעודות שאין בהם שמחה אכל בסעודת יישובאין יש להחמיר כן ל"ל . [ו] אכל שהוא בעל ברית (ו) או מוטל- ילכש בגדי שנה עד לאחר המילה ומותר ליכנס (ג) למילה לאכול שם אם הוא לאחר (ג) ל' אע"פ שאין המילה צימו (ב"י בשם חסונה מהר"י) :

(ג) י"ב י"ד ס' ק"א

ג [ו] יליכנס לחופה שלא בשעת אבילה לשמוע הברכות-יש מתירים ויש אוסרין אלא עומד חוץ לבית לשמוע הברכות :

הגה אכל לא יכנס לבית כלל בשעה שעומדים שם במחויי חתן וכלה וכן נוהגים באשכנז (פור) ובמדינות אלנ' [ח] וכל זה בבית ששנין החתונה שאלוהין וסודות ושמתין שם אכל בחופה שעומדין בבית הכנסה שמברכין שם ברכת אירוסין ויישובאין ואין שם שמחה כלל- מותר מיד אחר שבעה (הגהות מיימוני) ויש אוסרין עד שלשים (שם בשם ראב"ה) וכן נראה לי ויש מקומות שמחמירין להיות האכל עומד כל י"ב חדש חוץ לבית הכנסה לשמוע הברכות (הגהות במהרי"ט) ומ"מ נראה דאכל יכול לבדך ברכת אירוסין ויישובאין מחת החופה שבבית הכנסה (ד) וכן יוכל להכניס חתן כדרך ארצנו ששני אנשים מכניסין החתן מחת החופה ד' וכן ללכת (ד) קצת בגדי שנה בשעה שמכניסין ד' (ה) (ו) ובלבד שיבא אחר ל' (ד"ע) וכן נוהגין . יש מחמירין לאכל לאכול בסעודת שואין או ברית מילה עם המשמשין ובלבד שלא יהא במקום שמחה כגון בבית אחר (כל בו וב"י בשם סמ"ק) ויש אוסרין (הגהות אשיר"י) וכן נוהגין רק שהאכל משמש שם אם ירצה ואלו

בצימו ממה ששולחין לו מן הסעודה יש מחמירין לאכל ל' לאכול (ה) באוהה סעודה של דנים שעושים לאחר היישובאין כי מאחר שכבר פסקו לומר שהשמחה (ו) במעונו אית ליה היכר שאין שמחה באוהה סעודה ושרי (בית יוסף בשם רוקח) ד' יש אומרים דאסור לאכול (ח) בסעודה בלילה שביום (ז) המתרת מה אביו או אמו (בהגהות מהנהגים בשם מהר"י) :

(ג) רדק"ו

(ג) פתי תורה

חידושי רע"ק

ה'ק"ט (ח"א סי' ק"ג) : (באה"ג ס"ק י"ח) נמאסת בה ביותר . ע' בח' נוב"י (סי' ב"ם) : (סימן ש"א סעיף ב' בהג"ה) בשנים שורה בשלם כל יב"ח . ובסעודה סיום מסכתא ע' שיח' סוד"ג סימן (סי' ק"ט) : (ש"ך ק"ג)

(ד) בסעודת ב"ם . ע"י בחשו' ארזי פו קוסי' י' שכח דאם שנה ויהיה על סעודת זכר בליל שנת שרי ליה לילך למחר בשבת על סעודת ברית מילה דאם לא ילך יהיה מלתא דפרכסיה ע"ש ואין זכר כבוד : (ה) סעודה בעולם . ובסוד מסכת ע"ל סי' רמ"ז כש"ך סי' כ"ו . וסעודה בר מזוזה נשמע ביש"ש פרק מיוכה גדינו כסיום מסכת והיינו אש הכשר דורש או שהוא ממש כיום שנעשה ב"ם . דגמ"ר :

(ה) אגרות לשה - יו"ר ח"ג

*

ולגבי לאיזה סעודות אפשר להתיר לאבל תוך י"ב חודש לילך, נראה שבסעודת בר מצוה, כשהוא קרוב או ידיד כזה שמוכרח לילך, יכול, ואם הוא בביהמ"ד אינו צריך לצאת דהוי בפרהסיא, כשזה בשבת ומועדים. ולגבי סעודת חנוכה, מי שעושה סעודה אינו סעודת מצוה לענין זה, ולכן אף אם עושה אחד, אין האבל רשאי לילך, וגם לסעודת איזה תאדמוריים בחנוכה אין לילך. ובסעודת חנוכת הבית, מאחר שלא נהיגי כ"ע לעשות סעודה זו, אין רשאי לילך. ולסעודת שלום זכר שעושין בליל שבת אם הוא קרוב וידיד רשאי לילך שיתחשב כפרהסיא. משה פיינשטיין ידיו,

(ו) ל"ה ס' תרס"ט

(ז) ונתקנה

שקטנס המונה וקטמחיל 'בנאשית' נדרים נכבות (ח) וקוראים לאחרים לעשות משקה (טו). ועוד נקנו במקדיון

(ח) וקוראים לאחרים

וכו'. וגם אכל בתוך י"ב חדש (ט) יכול לאכל על סעודת משקה ז"ו:

הצוות צ"ט (פ)

[משניב ס"ק ח]

יכול לאכל על סעודת משקה ז"ו.

(11) ובטעם הדין כתב הבכורי יעקב (ס"ק ז, שהוא מקור המשניב). שכמו שהתיר בשו"ת מהר"ם מינץ (סי' קיט) לאכל להשתתף בסיום מסכת, הוא הדין כאן שכל אחד סיים את התורה יש לו חלק בשמחת המצוה.

ולענין השתתפות האבל בהקפות, כתב הגשר החיים (ח"א פכ"ג סי' ג אות ז) שיכול להקיף את הבימה וספר תורה בידו, אך לא ישתתף בריקודים, וכן הורה הגר"ש איערבך (הליכות שלמה סוכות פ"ב סי' א), וכן דעת החזו"א (ארחות רבנו ח"ב עמ' שטו), אלא שהוסיף הגר"ח קניבסקי (אשי ישראל פמ"ז הע' צג) שלדעת החזו"א יכול גם לרקוד כשהספר תורה בידו, ולא רק 'ללכת' עם הספר תורה בידו.

מאידך, דעת הגר"ש אלישיב (קובץ תשובות ח"ב סי' לו) שיכול להשתתף גם בהקפות וגם בריקודים, אלא שעליו למעט בריקודים מכפי שרגיל בשאר השנים, והוסיף (אשרי האיש ח"ג סי' כז אות ב), שכמו כן לא ילך לבית הכנסת אחר להיות נוכח בריקודים.

ובשו"ת לבושי מרדכי (חיד סי' קלו) ובשו"ת חלקת יעקב (אריח סי' רכו) כתבו, שלא יקיף גם עם ספר תורה ואף בהליכה, שהרי אפילו בסוכות אינו יכול להקיף עם הלולב, ואף שההקפות בסוכות הן מדין הגמי וכל שכן בשמחת תורה שההקפות רק מנהג. וכן משמע בשו"ת מנחת יצחק (ח"ו סי' סב אות ב) שהקל להקיף רק לרב בית הכנסת וכדי שלא יהיה כאבלות בפרהסיא.